

Sygn. akt I ACz 1399/13

POSTANOWIENIE

Dnia 16 września 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Józef Wąsik (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2013 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) Sp. z o.o. Aleja (...)k. w K. i Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) Sp. z o.o. w K.

przeciwko P. S.

o zmianę terminu wykonania zobowiązania

na skutek zażalenia strony powodowej Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) Sp. z o.o. w K. na zarządzenie Przewodniczącego z dnia 4 czerwca 2013 roku, sygn. akt IX GC 311/13

postanawia

uchylić zaskarżone zarządzenie.

Sygn. akt I ACz 1399/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem Przewodniczący składu orzekającego wezwał każdego z powodów do uiszczenia kwoty 49.000 zł tytułem brakującej opłaty od pozwu w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu pozwu.

W uzasadnieniu wskazał, że powodowie wnieśli o zmianę umowy spółki komandytowej w zakresie, w jakim ustalony został termin zapłaty na rzecz pozwanego kwoty 980.000 zł wskazując, iż wg postanowień ww. umowy wymagalność roszczenia pozwanego upłynęła 20 lutego 2013 roku. Powodowie powołując się na nadzwyczajną zmianę stosunków podali, iż będą w stanie zapłacić pozwanemu kwotę 980.000 zł dopiero po spłaceniu kredytu inwestorskiego tj. po dniu 30 listopada 2013 roku. Sąd zaznaczył, że jako wartość przedmiotu sporu powodowie wskazali kwotę skapitalizowanych odsetek od kwoty głównej należności tj. od 980.000 zł policzonych za okres od dnia wymagalności roszczenia pozwanego w dniu 21 lutego 2013 roku do daty zwrotu tj. do dnia 30 listopada 2013 roku. Przywołując art. 13 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Przewodniczący wskazał, że niniejsza sprawa jest sprawą o prawa majątkowe, gdyż jej przedmiot wywodzi się bezpośrednio ze stosunków obejmujących interesy majątkowe stron. Zauważył, że fakt niekwestionowania przez powodów obowiązku zapłaty kwoty 980.000 zł nie uzasadnia niedoliczenia tej kwoty do wartości przedmiotu sporu, gdyż w ten sposób każdy obowiązany do zapłaty danej kwoty mógłby wnieść pozew o przesunięcie terminu płatności wskazując jako wartość przedmiotu sporu kwotę obliczoną za hipotetycznie wskazany przez siebie okres, po upływie którego będzie on zdolny do zapłaty żądanej kwoty. Zdaniem Przewodniczącego kwota zasadniczego zobowiązania, która wynika z konkretnej umowy pomiędzy stronami, jest stała i niekwestionowana, dlatego powinna stanowić wartość przedmiotu sporu.

Zażalenie na powyższe zarządzenie złożyła strona powodowa Przedsiębiorstwo Budowlane (...) Sp. z o.o. wnosząc o jego uchylenie. Strona powodowa wskazała, że ustalenie wartości przedmiotu sporu na kwotę 1.089.250 zł jest wadliwe a skutkiem tego wadliwe jest ustalenie wysokości opłaty sądowej od pozwu na kwotę 54.463 zł. Strona powodowa

zauważyła powołując się na art. 20 k.p.c., że do wartości przedmiotu sporu nie wlicza się min. odsetek żądanych obok roszczenia głównego. Podkreśliła, że nie kwestionuje obowiązku zwrotu stronie pozwanej kwoty 980.000 zł, ani umownego terminu zwrotu, dlatego wartością przedmiotu sporu w jej ocenie są odsetki ustawowe od kwoty 980.000 zł.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na charakter dochodzonego przez powodów roszczenia. Dotyczy ono zmiany terminu wykonania zobowiązania. Strona powodowa nie kwestionując wysokości należnego pozwanemu świadczenia tj. kwoty 980.000 zł, domaga się zmiany daty jego spełnienia z dnia 21 lutego 2013 roku na dzień 30 listopada 2013 roku, uzasadniając to swoimi aktualnymi uwarunkowaniami ekonomicznymi.

Określając w powyższy sposób podstawę faktyczną swojego roszczenia strona powodowa jednoznacznie lokuje swój interes prawny w przesunięciu daty wymagalności spełnienia świadczenia pieniężnego należnego pozwanemu. Zatem to skutki finansowe tej zmiany stanowią o podstawie określenia wartości sporu w niniejszej sprawie. Takim skutkiem tak sformułowanego roszczenia jest konieczność uiszczenia odsetek pozwanemu za okres przesunięcia terminu zapłaty świadczenia tj. od dnia 21 lutego do dnia 30 listopada 2013 roku, i ta kwota w ocenie Sądu Apelacyjnego winna stanowić wartość przedmiotu sporu w sprawie zainicjowanej przez powodów.

W realiach niniejszej sprawy nie ma zastosowania art. 20 k.p.c. stanowiący, że do wartości przedmiotu sporu nie wlicza się odsetek, pożytków i kosztów, żądanych obok roszczenia głównego. Przedmiotem bowiem roszczenia powodów jest zmiana terminu spełnienia świadczenia, a nie zmiana wysokości świadczenia, w związku z tym wartością przedmiotu sporu nie może być wysokość świadczenia a jedynie skutki finansowe takiej zmiany w postaci wysokości naliczonych za ten okres odsetek. W orzecznictwie przyjmuje się, że art. 20 k.p.c. nie ma zastosowania w sytuacji kapitalizacji odsetek w prawnym znaczeniu (por. postanowienie SN z dn. 14.01.2009 r., III PZ 2/08, LEX nr 784183; postanowienie SN z dn. 28.11.2008 r., V CZ 78/08, LEX nr 784223).

Doliczanie do wartości przedmiotu sporu wartości niekwestionowanego przez powodów świadczenia należnego pozwanemu wykracza poza żądanie powodów, obejmuje bowiem kwotę, która w istocie nie stanowi przedmiotu postępowania. Nie można zgodzić się z Przewodniczącym składu orzekającego, że strona inicjująca postępowanie może, w przypadku obliczenia wartości przedmiotu sporu w oparciu tylko o należne pozwanej odsetki, w sposób dowolny kształtować okres, za który te odsetki są należne i tym samym w sposób dowolny określać wartość przedmiotu sporu i w konsekwencji wysokość należnej opłaty od pozwu.

Należy zauważyć, iż zmiana terminu płatności świadczenia w określonych ramach czasowych wywołuje istotne skutki dla powodów, tj. wpływa na wartość przedmiotu sporu i wysokość należnej opłaty ale przede wszystkim określa wysokość należnych pozwanemu odsetek, co nie może być postrzegane w kategoriach dowolności kształtowania opłaty sądowej przez stronę powodową, gdyż implikuje konkretne i znaczące finansowe obciążenia dla strony powodowej. Fakt, iż kwota zobowiązania jest stała i niekwestionowana nie może sam w sobie tłumaczyć konieczności doliczenia tej kwoty do wartości przedmiotu sporu w sytuacji, gdy sprzeciwia się to charakterowi dochodzonego przez stronę powodową roszczenia.

Wobec powyższego należało uznać, iż Przewodniczący składu Sądu I instancji nieprawidłowo wezwał powodów o uiszczenie dodatkowych kwot tytułem opłaty od pozwu. W związku z tym Sąd Apelacyjny w Krakowie działając na zasadzie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone zarządzenie.